

åbne for alle og skal bestræbe sig på at kunne modtage alle fra alle samfundslag.

Skal eleverne fortsat bo på skolerne? Ja, det synes vi. Man skal fortsætte med de regler, der findes i dag, hvor der jo er dispensationsmuligheder, så enkelte kan komme på, jeg havde nær sagt, ambulans behandling, på dagophold. Men en væsentlig del af højskolens værdi er, at man er sammen døgnnet rundt.

Så er der de korte kurser. Er de det rigtige for højskolerne? Tja, det må ikke udarte, for det er jo netop på de korte kurser, der kører alt det golf- og tennisflip, man får nogle typer ind, som egentlig ikke er interesseret i at gå på højskole. Jeg har erfaret, at der kom folk på Oure Højskole, som gerne ville installeres på hoteller ved siden af og bare komme og spille golf og ellers ikke blande sig med de andre elever, og så er vi altså ude i det helt vilde. Det blev heldigvis afvist, men det er ikke den slags aktiviteter, der skal dominere højskolerne. Fra vores side siger vi klart fra over for disse statsbetalte ferieaktiviteter.

Skal der flere 30-60-årige på højskole? Ja, det ville være en god idé. På den anden side er det jo folk i den erhvervsaktive alder, men kunne man tilrettelægge noget for de 30-60-årige – her tænker vi på lange kurser – ville det selvfølgelig være spændende. Men det skal være noget, der tiltaler den aldersgruppe. I øvrigt er det jo sådan, at de seriøse 30-60-årige, som vil på højskole, kommer på de korte kurser, og derfor skal de korte kurser bevares. De er jo stadig helt domineret af rigtig højskoleaktivitet og ikke al den sport.

Hvor langt skal et kursus være? Det kan vi snakke om.

Skal folkehøjskolerne være mere internationale. Ja! Her synes jeg, at f.eks. højskolen Østersøen i Aabenraa er gået i gang med noget spændende. Man har orienteret sig mod den tyske kultur, og man har orienteret sig mod de baltiske lande. Man kører, kan jeg forstå, på grænsen af nogle regler og har nogle problemer, men jeg synes, man skal se positivt på det arbejde, så skolen får mulighed for at fortsætte med det. Det er vigtigt, at vi får inddraget de baltiske lande, for de er utrolig interesserede i Danmark og Skandinavien og højskolerne. Men det skal fortsat være sådan, at arbejdet på danske højskoler foregår på danske vilkår, og at undervisningen i hvert fald helt, helt overvejende foregår på dansk.

Så er der spørgsmålet, om folkehøjskolerne skal være en del af et kompetencesystem. Nej, det synes vi ikke, og der skal heller ikke gives SU. Fremtiden er ikke, at man bare kan komme med et eksamensbevis; det er ved at være over-and-out. Der spørges ikke, hvad man har af eksamensbeviser, herunder fra en højskole. Der spørges: Hvad kan du? Vi er sådan set ligeglade med papirerne, men hvad kan du? Man kan have fået en masse viden og færdigheder, også fra et højskoleophold, og så tæller det og ikke nogle papirer!

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil godt indledningsvis udtrykke glæde ved, at vi har fået denne redegørelse, og at vi har mulighed for en debat her i Folketinget om folkehøjskolerne. I det hele taget var det jo nok ønskeligt, at vi her i Folketinget ud over at interessere os for lovgivning også interesserede os for bredere perspektiver, mere langsigtede ting og mere principielle spørgsmål i stedet for mange af de andre ting, vi bruger eller misbruger vores tid til.

Er den kendsgerning, at der er færre elever på folkehøjskolerne, og at der er folkehøjskoler, der lukker for tiden, et udtryk for, at folkehøjskolerne har overlevet sig selv, og at der er tale om en generel krise? Det er der efter SF's opfattelse slet ikke tale om. Tværtimod mener vi i virkeligheden, at folkehøjskolerne i dag måske mere end nogen sinde har fremtiden for sig, og det vender jeg tilbage til.

Jeg vil godt sige indledningsvis, at en af grundene til, at folkehøjskolerne har færre elever, er noget, som kommer udefra, og som ikke er folkehøjskolernes egen skyld. For det første er der færre i ungdomsårgangene, for det andet kommer der flere ind på videregående uddannelser, for det tredje er det lettere at få arbejde, for det fjerde er der andre og flere tilbud end tidligere, og for det femte har et flertal i Folketinget forringet de arbejdsløses muligheder for at komme på folkehøjskole.

Når jeg mener, at der mere end nogen sinde er gode muligheder for folkehøjskolerne, skyldes det først og fremmest to forhold. For det første viser tallene, at interessen for folkehøjskolerne i virkeligheden er meget stor. Til trods for de mange tilbud, der findes, udgør de selvbetalende unge næsten tre fjerdedele af eleverne på folkehøjskolerne i dag, mens det kun var halvdelen for 2 år siden, og det er som bekendt ikke gratis at komme på højskole. Et beløb på